

Hvad er det dog for en vidunderlig Argumentation, den højtærede Minister her er inde paa! Hvad er det, der sker? Det er det, at det danske Landbrug laaner Penge Aar for Aar og øger sin Gæld. Disse Penge bliver ikke laant i Indlandet, største Delen af dem bliver laant i Udlandet; Gældsbyrden bliver større Aar for Aar, og Rentebyrden er nu saa stor, at Landbruget har vanskeligt ved at bære den. Og det kalder den højtærede Landbrugsminister et glædeligt og godt Tidens Tegn! Den højtærede Minister siger, at hvis Socialdemokratiet fik deres Forslag gennemført, vilde dermed denne Udvikling være fuldstændig standset. Jeg maa takke for Anerkendelsen. Det tror jeg nemlig ogsaa, og jeg vilde betragte det som et glædeligt Tidens Tegn, hvis man kunde standse den mægtige Prioritering af den danske Jord, som finder Sted. Jeg sagde i Gaar eller i Forgaars og vil gentage, at man bærer sig ad som Bonden, der læssede Tørv paa Tørv paa Vognen, idet han sagde til Hesten: Kan du trække den, kan du ogsaa trække den; men der kom et Tidspunkt, hvor Hesten sagde: Nej, nu kan jeg ikke trække det. Det er akkurat det samme, vi er inde paa her. Man lægger Prioritet paa Prioritet paa det danske Landbrug; Prioritetsgælden bliver Aar for Aar større. Den Dag er vist ikke saa langt borte, da man kan forudse, at Hesten ikke er i Stand til at trække Vognen, og saa staar vi midt i det store Ragnarok, den store Krise, som de, der holder paa Kræfternes frie Spil, selv har været med til at fremkalde. Jeg tror ogsaa, at det vilde være ødelæggende for denne Udvikling, hvis man gik de Veje, vi har foreslaaet, og derfor er jeg glad ved den Anerkendelse, der ligger i Ministerens Udtalelse.

Hvis den højtærede Minister vil undersøge, hvordan Forholdene har udviklet sig paa Landet gennem den sidste Menneskealder, vil han se, at siden vi fik den første Statshusmandslov i 1899, som begyndte at virke i Aaret 1900, er der sket en ret væsentlig Forskydning. Jeg var en af dem, der fik Laan efter den første Lov, jeg byggede i 1903. Den Gang var det ikke fint at være Statshusmand, vi blev betragtet som andenklassens Borgere overalt, hvor vi kom. Kom vi paa Auktion, blev der læst op, at Statshusmænd kunde ikke faa Kredit, gik vi ind i en Bank, blev der, selv om vi havde et Par gode Kautioner, sagt: Nej, I kan ingen Penge faa. Der er sket en betydelig Ændring i dette Forhold. Medens det fra 1900 op gennem Tiden fortrinsvis var Landarbejdere og Tjenestefolk, der rykkede ind

i Statshusmandsbrugene, er det fortrinsvis Gaardmandsbørn, der rykker ind i de nuværende Statshusmandsbrug. Det er nu forholdsvis fint at være Statshusmand. Den økonomiske Forskydning i vor Landbostand har nemlig medført, at til Trods for, at den store Del af de danske Landbrugere er blevet mere velhavende, har faaet større Formue, er denne Formue saa lidt værd, at i det Øjeblik, Landbrugere skal til at sætte deres Børn i Vej, er de ikke i Stand til som tidligere at skaffe dem et Gaardmandsbrug, men de maa rykke ind i Husmændenes Rækker, og det bliver Statshusmandsbrug, ganske særlig Brug efter Loven af 1919, som disse unge Mennesker rykker ind i. Man kan forudse, at hvis det fortsættes som nu, vil den næste Udvikling blive, at Gaardmændenes Børnebørn maa melde sig i Arbejdernes Rækker og konkurrere sammen med de andre. (*Landbrugsministeren* [Madsen-Mygdal]: konkurrere?). Ja, konkurrere.

Maa jeg endelig til syvende og sidst komme ind paa det, som den højtærede Minister var inde paa med Hensyn til Nedlæggelse af Husmandsbrug, og sige, at jeg takker den højtærede Minister, naar han udtalte, at der i Løbet af kort Tid her paa Rigsdagen vilde fremkomme nyt Lovforslag om hele Jordudstyknings- og Sammenlægningsforholdet, i hvilket der vilde komme ret skarpe Regler mod det Uvæsen, der nu finder Sted i rigelig Grad. Jeg vil takke den højtærede Minister derfor og haabe, at vi endnu i denne Rigsdagssamling maa faa et saadant Lovforslag ophøjet til Lov, for der trænges i allerhøjeste Grad dertil.

Jeg maa maaske faa Lov til ganske kort at henlede Ministerens Opmærksomhed paa nogle ganske enkelte Tilfælde, der viser, hvordan der i Øjeblikket handles med Jord ude omkring, og hvor systematisk man søger at tage den gode Jord fra Husmandsbrug og lægge den ind under Gaardmandsbrug, gaar ind til Ministeriet derom og ogsaa i adskillige Tilfælde faar det approberet. Jeg fik netop i Forgaars et Brev fra en Mand, der fortalte mig, at der havde været Sogneraadsmøde, og i dette var behandlet en saadan Sag. Det drejede sig om Matrikel Nr. 3 g og 3 k af Udbynedre i Kastbjerg Sogn. Sagen drejede sig om at tage fra et Husmandsbrug en Eng paa 10 Tdr. Land med den Begrundelse, at Engen ligger alt for langt fra Husmandsbruget til, at den kan drives økonomisk forsvarligt, og de anbefaler, at den bliver lagt til et Gaardmandsbrug, som ligger akkurat 4 Gange saa langt fra den. Min Partifælle skriver, at de ved